

HET GOUDEN PAVILJOEN

● DE WARANDE

HET GOUDEN PAVILJOEN

“Bestond de schoonheid uit dezelfde substantie als de nacht van het niets? Misschien is schoonheid wel beide tegelijk. De delen én het geheel.” Y.M.

De titel van de tentoonstelling is ontleend aan het gelijknamige boek van Yukio Mishima. In ‘Het Gouden Paviljoen’ beschrijft Mishima de gedachten van een jonge monnik. De tempel van het klooster waarin hij gaat wonen is van een onaardse schoonheid. Voor de monnik is deze dermate confronterend, dat ze een kwelling wordt. Uiteindelijk steekt hij de tempel in brand en tracht daarbij ook zichzelf van het leven te beroven.

Dit verhaal vormt het vertrekpunt van deze tentoonstelling die geen vertaling van het boek wil zijn. De tentoonstelling is op te vatten als een parcours langsheen de ambiguïteit van schoonheid. Ze toont de tempel én de monnik.

Schoonheid is immers geen eenduidig begrip. Inherent aan schoonheid is de kwetsbaarheid ervan. Deze maakt mee de kern uit van wat schoonheid is. Voor velen van ons is schoonheid iets wat troost geeft. Maar vanaf wanneer troost zij niet langer? Wat maakt dat mensen haar willen vernietigen?

Paradiso V

2017

brons, roestwrij staal, glas, dichroic film
230 x 263 x 319 cm

Dubai revisited

2017

aluminium, dichroic glas
48,5 x 38,5 x 6 cm

Filip Vervaet

°1977

Doorheen zijn oeuvre kan je zien dat Filip Vervaet ervan houdt om kunst te maken die iets onaards uitstraalt. Van materiaal dat normaal voor massaproducten gebruikt wordt maakt hij authentieke objecten. Hij tracht daarbij om die zo perfect te gebruiken, dat zijn werken een immateriële uitstraling krijgen. Ze krijgen hierdoor ook een connectie met de mystiek. In deze tentoonstelling tonen we twee werken van Filip Vervaet.

‘Paradiso V’ is een samenstelling van tropische bladeren die hij in brons heeft afgegoten. Deze bladeren haalde hij uit de tropische plantentuin van de Antwerpse Zoo. De onbekende en nieuwe schoonheid werd in de koloniale tijd in de vorm van natuur naar onze streken verscheept en binnen in gebouwen en tuinen getoond. Vervaet stelt verschillende bladeren samen tot een nieuwe plant. Deze wordt op een vloer geplaatst voor een glazen wand met dichroïc folie. De plant wordt met een reflectie van zichzelf geconfronteerd en krijgt hierdoor iets extra artificieels.

‘Dubai revisited’ is een werk dat vertrekt vanuit een afdruk die de kunstenaar met zijn vinger maakt van een palmboom. Deze heeft hij vervolgens enkele keren opnieuw afgegoten en getransformeerd naar andere materialen. De palmboom is zoals bij ‘Paradiso V’ een verwijzing naar het kolonialisme maar verwijst tegelijk ook naar een universele vorm van schoonheid, vrijheid en warmte. Het kader van dichroïc glas zorgt voor een kooi rond het werk. Filip Vervaet speelt met de mal, met het positief en het negatief.

11 columns
2018
houtskool, pigment
in situ installatie
courtesy kunstenaar, Galerie Zink
& Gallery Sofie Van De Velde

Hannelore Van Dijk

—

°1986

Opgeleid als tekenaar is Hannelore Van Dijk alsmaar meer in de richting gegaan van het contact met materiaal. Ze kopieert de werkelijkheid niet. Wel brengt ze verschillende materialen en ruimtes (fysieke en mentale) in aanraking met elkaar. Hiervoor maakt ze gebruik van houtskool als tekenmateriaal. De drager waarop ze werkt, met de sporen die erop achter bleven, stuurt het beeld gedurende dit uiterst trage proces. Het figuratieve gaat aan de kant voor het abstracte. Wat overblijft is het aanvoelen van een oppervlakte die daarvoor al dan niet bestond.

De drager waarop Van Dijk in deze tentoonstelling werkt, is het gebouw. Ze werkt rechtstreeks met houtskool op de 11 zuilen die aanwezig zijn in de eerste zaal. Het resultaat van deze fysieke arbeid brengt sporen naar boven die diep in het geverfde beton verscholen zitten. Het negatief wordt gebruikt om zich om te zetten naar een zwart positief. De installatie bestaat enkel bij gratie van het moment waarop het getoond wordt. Na afloop van de tentoonstelling verdwijnt het werk weer en zal het opnieuw zuil worden. De herinnering aan het werk is dan het enige spoor dat overblijft.

Marco Tirelli

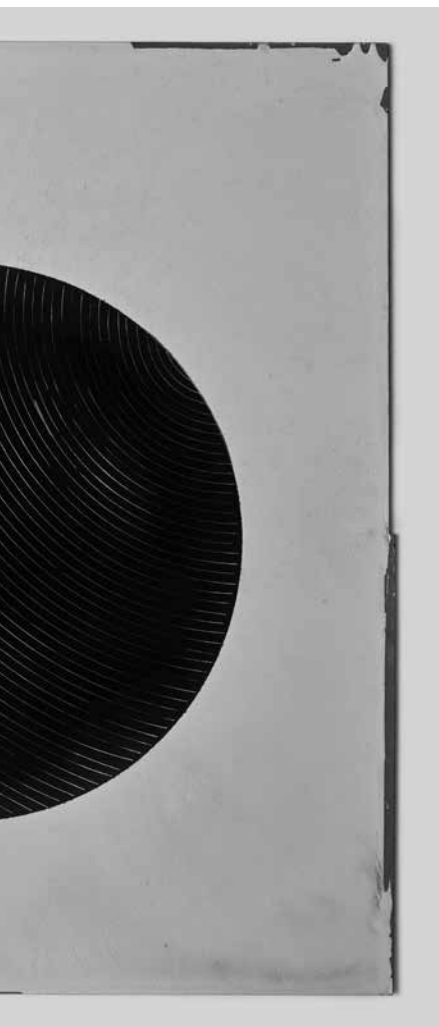
°1956

Untitled
2014
tempera en krijt op houten paneel
91,5 x 109 cm
courtesy kunstenaar & Axel Vervoordt Gallery

Untitled
2014
tempera en brons op houten paneel
163,5 x 143,5 cm
courtesy kunstenaar & Axel Vervoordt Gallery

Untitled
2014
tempera en krijt op houten paneel
90 x 110 cm
courtesy kunstenaar & Axel Vervoordt Gallery

De Italiaanse kunstenaar Marco Tirelli tekent en beeldhouwt. Voordien werkte hij als scenograaf voor theatervoorstellingen. Zijn werken verbeelden steeds ruimtes met een mogelijkheid om te verdwijnen. Tirelli vertrekt niet vanuit waarneming, maar vanuit verbeelding en de herinnering aan een beeld. “In bepaalde nachten, wanneer je naar buiten kijkt, is het zo donker, dat je niks kunt zien. Een soort van zwarte spiegel, die enkel gevuld kan worden met je geest.” Dixit de kunstenaar. Deze oneindige zwarte ruimte is een mentale ruimte zonder gevoel voor schaal.

In de drie tekeningen van Marco Tirelli in ‘het Gouden Paviljoen’ zien we een universum dat lijkt opgebouwd te zijn vanuit logica, kennis en wetenschap. Het papier geeft door zijn witte oppervlak een doorkijk naar iets dat verder ligt. Een spirituele ruimte die ingaat tegen datgene wat het bij een eerste blik voorstelt. Het papier ontrafelt haar eigen mysterie niet, maar verschijnt en verdwijnt in contact met de toeschouwer.

Parasiet (B)
1997
waterverf, potlood en Chinese inkt op papier
44,5 x 29,5 cm

Parasiet (C)
1997
waterverf, potlood en Chinese inkt op papier
44,5 x 29,5 cm

Berlinde De Brucykere

—

°1964

Vijf jaar geleden maakte Berlinda De Bruyckere veel indruk in Venetië waar haar werk 'Kreupelhout' te zien was in het Belgisch Paviljoen. In dat werk werd het menselijk lichaam symbolisch vervangen door takken, die ze qua materialiteit deed lijken op de menselijke huid uit haar vroegere sculpturen.

De Bruyckere brengt een vorm van zachtheid in haar werk, die ons dwingt te kijken naar het afstotelijke en naar de dood, waar we ons normaal van zouden afkeren. Leven en dood, liefde en agressie zijn bij De Bruyckere geen aparte krachten, maar onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De tekeningen die hier in Het Gouden Paviljoen te zien zijn toonde ze eerder in de duotentoonstelling met Philippe Vandenberg in De Pont. Ze zijn een voorafspiegeling van haar werk 'Kreupelhout'. Mens en tak - in dit geval doorntakken - lopen in elkaar over. De grens tussen de twee is niet duidelijk te trekken.

Een vaak terugkerende figuur in het werk van De Bruyckere is Sint-Sebastiaan, die ze zelf ook vermeldt als inspiratiebron voor 'Kreupelhout'. Ook de schrijver van 'Het Gouden Paviljoen' Yukio Mishima, liet zich als de door pijlen getroffen Sint-Sebastiaan fotograferen. Vanaf de 19de eeuw werd deze heilige immers openlijk afgebeeld en aangehaald als een homo-erotisch ideaal. Zo kwam hij veelvuldig aan bod in het werk van Jean Cocteau, T. S. Eliot, Franz Kafka, Rainier Rilke, en Thomas Mann. Hoewel zelf ook homoseksueel, interpreteerde Mishima de figuur van Sint-Sebastiaan ruimer dan enkel homo-erotisch. Net zoals De Bruyckere bewonderde hij hoe de figuur van Sint-Sebastiaan boven het lijden en daardoor ook boven de dood staat.

Lucia Bru

°1970

(cages)
2001
Limoges porcelain, Westerwald porcelain
and bone china, diverse formats
courtesy Axel Vervoordt Gallery

Aspecten als geometrie, verhouding en materiaal zijn in het werk van Lucia Bru erg aanwezig. Haar sculpturen zijn een delicate dialoog tussen de kwetsbaarheid van het naakte voorwerp en de omringende ruimte waarin het zijn plaats opeist. Bru creëert haar unieke vormtaal, gebaseerd op de zuivere wetten van de geometrie, maar ontwricht door de realiteit van haar eigen lichamelijkheid. Haar objecten zijn kleine incarnaties van menselijke kwetsbaarheid, een ademhaling in abstracte ruimte. Lucia Bru herschaalt haar onderwerpen en confronteert materialen en vormen met elkaar.

In de tentoonstelling zien we het werk 'Cages'. De ribben doen aan als een volume maar zouden evengoed een gebouw kunnen zijn. Als holle kubus krijgt de figuur iets breekbaars. Ze zijn vervaardigd in porselein. Deze substantie is opgebouwd uit louter aardse elementen. Porselein is teruggetrokken, kostbaar en tegelijkertijd edel en trots. Het is kneedbaar en vervormbaar. Het materiaal staat open voor de imperfectie en het toeval. Bru gaat aan de slag met deze uiterst natuurlijke grondstof om de kooien te bouwen. Het aardse tegenover het menselijke. Het zijn kooien die niets beschermen, niets bewaren. Ze bestaan uit het minimum van wat een ruimte is.

PRAETORIUM I
2016
messing
19,5 x 25,2 x 25,2 cm

PRAETORIUM II
2016
messing
28 x 28 x 42,5 cm

courtesy Axel Vervoordt

Renato Nicolodi

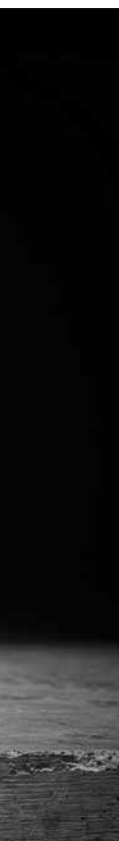
°1980

De gebouwen die Renato Nicolodi als sculpturen presenteert, lijken tijdloos. Ze refereren vormelijk zowel naar tempels uit de oudheid als naar nazi-architectuur uit het interbellum. Met deze sculpturen verwijst de kunstenaar naar zijn familiegeschiedenis die zowel langs de architectuur van Speer loopt als langs de bunkers van de Atlantikwall. Zijn sculpturen hebben een strak lijnenspel, archetypische vormen en de lichtdonkercontrasten zijn heel puur. Ze benaderen de perfectie. De sombere schoonheid ervan trekt aan en ze stoot tegelijk af.

Centraal in zijn sculpturen is er vaak een donkere leegte, waartoe de toeschouwer geen toegang krijgt. Het is een leegte die je niet fysiek kan ervaren maar je voelt haar wel. Niet alleen in oosterse godsdiensten speelt leegte een cruciale rol, ook in de joodse religie en bij de islam is dit het geval. Denk maar aan de Ark des Verbonds in de joodse tempel of de Kaäba in de grote moskee in Mekka.

De kunstenaar tracht de macht die de architectuur uitstraalt in te ruilen voor sacraliteit, zonder te verwijzen naar één bepaalde religie of ideologie.

black body (friction, scan, kodak 200-7, daylight) 02
black body (friction, scan, superia, daylight) 03
2018
110 x 160 cm
UV-print on dibond – framed
courtesy kunstenaar

Dries Segers

°1990

In een tijd waar kennis wint van verwondering, creëert Dries Segers nieuwe en onbekende werelden die ons toelaten verbaasd te zijn. Gedreven door een fascinatie, of liever een obsessie, met fotografische processen is zijn werk een resultaat van spontane, bijna naïeve experimenten. Hier vertrekt hij steeds vanuit 3 essentiële elementen van het medium fotografie: licht, tijd en fotogevoelig materiaal. Hij zoekt bewust fouten op. Een beeld ontstaat doordat er gaandeweg tijdens het proces iets oncontroleerbaars plaatsvindt. Segers houdt een zoektocht naar de identiteit van de fotografie.

Met het werk 'Black Body' in 'Het Gouden Paviljoen' vervangt hij de camera door slijpschijven, boormachines en zagen. Hij perforereert filmrolletjes en laat verschillende lichtbronnen het lichtgevoelig materiaal binnendringen via de vrijgekomen gaten. Door het filmrolletje te vernietigen ontstaan er beelden zuiver opgebouwd uit licht en botst hij op onverklaarbare structuren, onvoorziene en intense kleurverschijningen. Deze cameraloze beelden staan buiten de werkelijkheid en hebben niet de ambitie iets weer te geven. Zo wordt de kunstenaar een instrument van het medium zelf.

Dries Segers is tevens ook co-curator van 'het Gouden Paviljoen'.

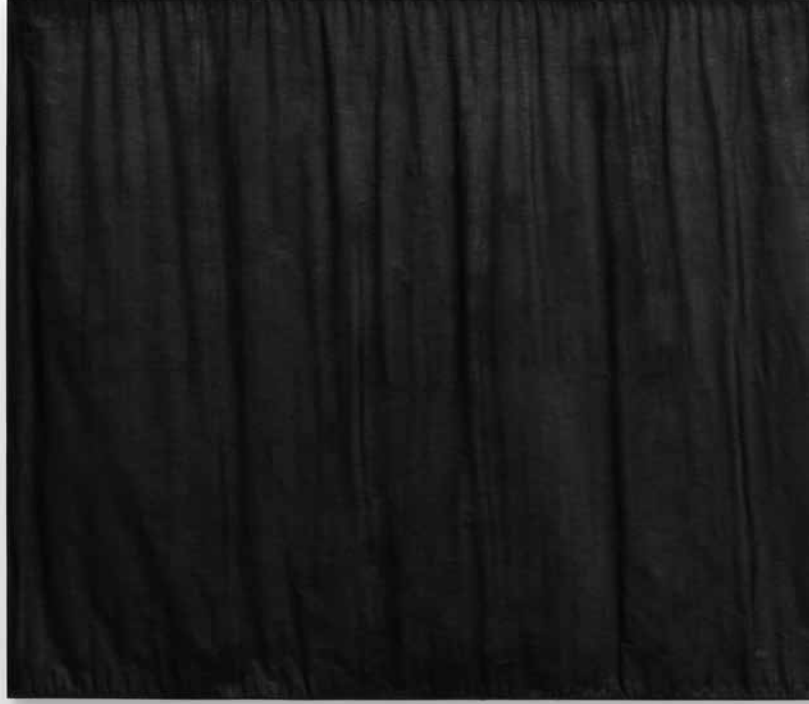

Graphite 11
2016
grafiet op linnen doek
110 x 180 cm
courtesy kunstenaar & Carl Freedman Gallery, Londen

Edith Dekyndt

°1960

Edith Dekyndt gaat steeds op zoek naar de geschiedenis en het gebruik van natuurlijke grondstoffen. Vaak is dit verbonden aan de locatie waar ze werkt of tentoonstelt. Haar praktijk heeft geen vaste verschijningsvorm. Om onderliggende, intrinsieke processen tast- en zichtbaar te maken, stelt ze zich op als amateurwetenschapper. Ze gebruikt technieken zoals gisting, opeenstapeling en extractie. Dekyndt transformeert materialen, stelt ze tegenover elkaar en laat ze op elkaar reageren.

In het werk 'graphite drawing' werkte ze met verkoold grafiet dat het hele linnen doek bezet. Het zit diep verankerd en lijkt het linnen uit zijn kader te halen. Over een periode van maanden drukte Dekyndt potloodlijnen in het materiaal. Wat overblijft is een monochroom beeld dat in contact met licht een zilveren schijn krijgt. De getrokken grafietlijnen beïnvloeden het linnen zozeer dat het een andere materialiteit krijgt. Het is te zwaar geworden voor zijn drager en lijkt langzaam te ontsnappen als een druppel teer die wil vallen.

My decent daughter
2000
verf op doek, textiel, touw
75 x 65 cm
collectie S.M.A.K. Gent

Jan Van Imschoot

°1963

Jan Van Imschoot is een Belgische schilder die werkt in een vlotte, virtuoze stijl. Zijn schilderijen verwijzen vormelijk naar de grote namen uit de klassieke schilderkunst, maar tegelijk zijn ze door hun thematiek erg hedendaags. Ze bevatten referenties naar andere kunstvormen zoals literatuur, theater of hedendaagse dans. Hierdoor zijn de werken vaak op verschillende niveaus en manieren te interpreteren. In zijn schilderijen komen zaken aan bod die normaal verdrongen worden of genegeerd.

Het werk 'My decent daughter' toont een meisje in een bevuild wit kleed. De pose die ze aanneemt is niet eenduidig. Haar blik lijkt leeg en droevig. Het is niet helemaal duidelijk of het rode vocht onderaan haar jurk maandstondenbloed is.

Voor de kunstenaar is dit schilderij "een monument voor elk gekwetst kind dat moet opgroeien tot een deugdzaam en voorbeeldig mens, terwijl de kwetsuren die het opliep liefst verborgen blijven. Het is het verdraaien van onschuld tot schuld zodat de volwassen goegemeente het kan verteren en haar eigen schijnheiligheid kan witwassen. Het is het stelen van schoonheid en onschuld. Het niet toestaan dat kinderen spelenderwijze de wereld en het leven ontdekken. Het is de erfzonde die op perverse manier levendig wordt gehouden".

AL/IX/16
2015
roze albast
23 x 13 x 12 cm
courtesy kunstenaar en Geukens & De Vil

Sofie Muller

°1974

Sofie Muller is vooral bekend van haar beelden/installaties van kinderfiguren die eenzaamheid, trauma en geweld uitademen. Recent schakelde ze over op een nieuw materiaal, albast. Kenmerkend voor dit materiaal is de imperfectie ervan. Het is niet helemaal uitgekristalliseerd, waardoor er onregelmatigheden in zitten. Het is bij Sofie Muller de steen zelf die de kwetsuur in haar recente sculpturen bepaalt. Waar andere kunstenaars dit materiaal zouden afwijzen als 'onvoldoende', gaat zij net aan de slag met de imperfectie ervan.

De hoofden uit albast zijn een nieuwe stap in haar zoektocht naar de menselijke conditie en de schoonheid van de individuele broosheid. De ruwe onafgewerktheid verwijst naar de kwetsbaarheid van de mens. Net daarin ligt een bron van schoonheid. Denk aan 'Erbarme dich', het meest gekende aria uit de Matheuspassie van Bach. Het is de hulpeloosheid van de mens die ontroert.

Tatjana Gerhard

Ohne Titel
2015
olieverf op doek
44 x 50 cm

courtesy kunstenaar

Ohne Titel
2015
olieverf op doek
40 x 36 cm

Ohne Titel
2015
olieverf op doek
40 x 36 cm

De schilderijen van Tatjana Gerhard gaan heen en weer tussen abstractie en figuratie. Tussen duisternis en licht. Tussen kleur en grauwheid. De menselijke figuren in haar schilderijen lijken verminkt te zijn. Ze nemen onnatuurlijke houdingen aan. Alles wat potentieel schoonheid in zich heeft, werkt ze tegen, maakt ze onherkenbaar. Hierdoor haalt ze de lelijkheid nadrukkelijk naar boven. Ze is namelijk niet op zoek naar harmonie. Ze wilt net verstoren, spanning veroorzaken.

De drie werken van Tatjana Gerhard in Het Gouden Paviljoen zijn van een kleiner formaat. Hoewel in twee van de schilderijen het gezicht helemaal uitgevaagd is en in het andere onherkenbaar gemaakt, kan je toch duidelijk voelen dat het om vrouwenfiguren gaat. De figuur in het liggende schilderij leunt over een soort van fontein. Haar lichaam lijkt opengesperd. De drie werken zijn behoorlijk rauw. Er zit een duidelijk vleselijk of lichamelijk aspect aan. Je weet niet of je moet blijven kijken of je blik afwenden. Het is alsof je bij iets intiems, maar duister betrokken wordt.

Fragment #5

2011

archival inkjetprint on Epson

matte paper - wallpaper

300 x 235 cm

courtesy Galerie Art : Concept, Paris

°1971

Geert Goiris

De plaatsen en situaties die Geert Goiris fotografeert voelen nooit juist aan. Je waant jezelf in een wereld waarin steeds een ernstig voorval kan plaatsvinden. Zijn beelden rijgen zich aan elkaar en helpen mekaar bouwen aan een al dan niet bestaande wereld. Deze bevreemdende realiteit laat je geloven dat de dreiging die er hangt reëel is. Die wereld is klaar om zichzelf te verlaten en te vernietigen.

De kerk die we hier in het werk van Goiris zien is ontworpen door Gottfried Böhm. Ze is ontstaan vanuit de zichten die de architect kreeg toen hij opgroeide tijdens de oorlog. Heel Duitsland zag eruit als een ruïne. Muren stonden als losse platen in het landschap. Overal lag puin.

Wat langs de buitenkant lijkt op een ondoordringbare futuristische sculptuur is langs de binnenkant open en vol van contradicties. Er is net genoeg licht aanwezig om vormen en volumes waar te nemen. Goiris fotografeerde rond 2011 verschillende kerken in Europa die kort na WOII gebouwd werden. Deze brutalistische, rationalistische gebouwen fungeerden als geloofsplaats, als waren het bunkers. Ze waren een onverwoestbare plek voor het geloof, opgetrokken uit gewapend beton. Elke invloed van buitenaf werd weggeduwd. Eenmaal binnen leek ontsnappen onmogelijk.

Shot Stone, Opus 7
2015
carrara marmer
50 x 32 x 32 cm
courtesy kunstenaar

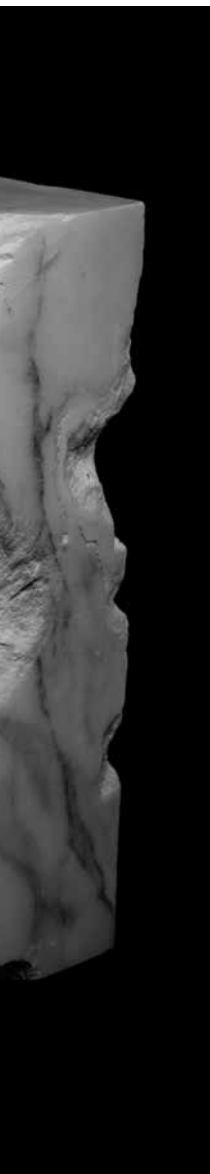
Shoot
2015
video, 7'42"
variable size
courtesy kunstenaar

Athar Jaber

°1982

Athar Jaber is een Belgisch-Iraaks beeldhouwer die als kind opgroeide in Rome, de bakermat van de beeldhouwkunst. Jaber voelt zich een folteraar. Hij slijpt zijn messen, hakt materiaal weg en vernietigt eerst voordat er schoonheid kan ontstaan; het is een tegenstrijdigheid. Jaber bewandelt twee wegen. Enerzijds stellen zijn marmeren sculpturen amorfe, verwrongen lichamen voor. Daarbij focust hij op de kracht van de spier en de anatomie van het lichaam. Dit langzaam proces van kappen resulteert in zeer gepolijste beelden. Anderzijds maakt hij werk waarin hij het toeval een grotere rol toebedeelt. Hij ketent zich daarbij niet vast aan traditionele beeldhouwtechnieken en gebruikt bloed, zuren, ruwe olie en wijn om zijn materiaal een nieuwe patine te geven. Hij laat gebroken delen en beitelsporen brutaal achter op de sculptuur.

Het werk 'Shot Stone Opus' toont een nog andere werkwijze. Hier neemt hij een volledig ongekapte stuk marmer mee naar een militaire schietbaan. Verschillende soorten munitie worden afgeschoten op het stuk marmer. Elke inslag laat een spoor na op het marmer. De hand van de kunstenaar wordt vervangen door het idee, uitgevoerd door militairen. Daar waar het beeld geraakt wordt is er onherroepelijk materiaal verdwenen en veranderd in stof. De kogel wordt ingezet als werkmateriaal, de beitelsporen blijven aan de haak.

In de tentoonstelling zie je de sculptuur als resultaat van deze actie en tegelijk de captaties van de kogelinslag.

The Black Dahlia
1989
hout, elektrische motor, metaal, foto's, missen, zwarte
nachtjapon
courtesy DDV

Killing for company

1990
koelkastdeuren, gegraveerd, geschilderd en vernist
165 cm x 40 cm x 10 cm
private verzameling
courtesy galerie Transit Mechelen

Danny Devos

°1959

In 'Het Gouden Paviljoen' zijn er twee werken van DDV te zien. 'The Black Dahlia' was de postume bijnaam van Elisabeth Short die in 1947 dood werd aangetroffen. Haar lichaam was zwaar toegetakeld en in tweeën gesneden. Haar mond was opengesneden van oor tot oor.

Het andere werk 'Killing for company' verwijst naar de Schotse seriemoordenaar Dennis Nilson die minstens 12 jongemannen vermoordde. Naar eigen zeggen om 'hen niet kwijt te raken en weer eenzaam te zijn'. Hij bewaarde hun lichamen om gezelschap te hebben en voor necrofiele doeleinden. Nilson schreef zelf het gedicht en maakte zelf de tekening die DDV op het kunstwerk aanbracht. Tot op vandaag zit Nilson in een Britse gevangenis zijn straf uit.

Waar de performances van DDV in de jaren zeventig vertrokken vanuit frustratie en haat tegenover de mensheid, is zijn houding tegenover zijn vroeger werk er nu één met meer mededogen. DDV reisde tussen 1999 en 2003 naar Azië waar hij o.a. het boeddhisme bestudeerde. Vanuit de boeddhistische levensbeschouwing zijn de genoemde twee werken 'het andere eind van schoonheid', of nog beter 'het lot van schoonheid'. We kopen bloemen om ze thuis in een vaas te zien sterven. Schoonheid is per definitie kwetsbaar. Wanneer ze ongenaakbaar is, wordt ze al snel bedreigend.

Danny Devos is voornamelijk bekend door zijn performances en body art. Hij geldt als een van de grote namen uit de Belgische performancekunst. Terwijl de performance in België na de avant-garde aan belang inboette, is Danny Devos deze kunstvorm altijd heel gepassioneerd blijven beoefenen. Hij tast hierbij zijn eigen fysieke en geestelijke grenzen af en confronteert tegelijk de toeschouwer met zichzelf. Daarnaast maakt Devos ook installaties, die een even duistere kant hebben als zijn performances. Vanuit zijn fascinatie voor misdaad zocht hij meermaals contact met meervoudige moordenaars.

Tokyo Rumando

°1980

Orphee No. Y1, 2, 3, 4
2014
gelatin silver print
40,6 x 50,8 cm
courtesy IBASHO Gallery

De Japanse fotografe Tokyo Rumando voert zichzelf op als model. Ze verplaatst zich in verschillende gendergevoelige rollen in een traditie die toebedeeld is aan mannelijke fotografen. Haar werk staat tegenover dat van haar mannelijke collega's als Nobuyoshi Araki en Daido Moriyama die de mannelijke blik of de 'male gaze' vertegenwoordigen. De vrouw is het object bekeken door het oog van het fotograferende subject. Tokyo Rumando gaat hier als vrouw op een natuurlijke manier mee om. Ze duwt de mannelijke blik van zich af door een rijkdom aan vrouwbeelden te tonen.

In de reeks 'Orphee' stelt ze scherp op die vrijere vrouw. Ze transformeert zichzelf in 26 verschillende personages die aan de zijkant van een onbestemde spiegel staan. Hij weerspiegelt niet alleen de realiteit, maar haalt ook verloren herinneringen terug. Hier zien we haar vermomd als Yukio Mishima, die zij dus opvoert als een vertegenwoordiger van het mannelijke Japan. Ze plaatst dit personage naast en in contrast met het ambigue beeld van de cirkel dat duidelijk naar het vrouwelijke verwijst.

Philippe Vandenberg

1952

—

2009

After The Martyrdom of St. Sebastian –
Antonio Pollaiuolo (4)
1996
pencil on paper
21 x 29,5 cm
courtesy the Estate Philippe Vandenberg
and Hauser & Wirth
© Estate Philippe Vandenberg

In een lezing die Vandenberg eind jaren negentig meermaals gaf, citeerde hij Rainer Maria Rilke :
“(…) Want het schone is niets dan het nog juist door ons te verdragen begin der verschrikking, en wij bewonderen het zo omdat het, onaangedaan, versmaadt ons te vernietigen (…) (…)”
“Denn das Schöne ist nichts als des Schrecklichen Anfang, den wir noch grade ertragen, und wir bewundern es so, weil es gelassen verschmäht, uns zu zerstören. (…)”

Rainer Maria Rilke. 'Die erste Elegie', in: Duineser Elegien, 1912/1922. Vertaald door W.J.M. Bronzwaer.

Philippe Vandenberg is een schilder die vaak van beeldtaal wisselde. Monochromen, tekstschilderijen, gewelddadige figuratieve scenes, vrolijk gekleurde swastika's, of geometrische composities. Stijl was niet belangrijk voor hem. Het motief was dat wel.

Het werk van Vandenberg is één groot appel aan het geweten van Europa. Daarbij maakte de kunstenaar geen enkel compromis. Zijn werken zijn vaak hard en genadeloos. Ze bevatten een niet te pijken duisternis. Doorheen zijn leven was tekenen een dagelijkse routine. De kunstenaar had het tekenen nodig om het leven aan te kunnen. In zijn tekeningen ontwikkelde hij ook de motieven die hij vervolgens in schilderijen verder uitwerkte. Honderden schetsboeken vulde hij.

De tekeningen van Vandenberg die hier in Het Gouden Paviljoen hangen, komen uit een reeks die reeds te zien was in een dubbeltentoonstelling met Berlinde De Brucykere in De Pont in Tilburg in 2013. Deze tekeningen zijn gebaseerd op een schilderij van de Italiaanse renaissanceschilders Antonio en Piero Pollaiudo dat een erg ingetogen Sint-Sebastiaan laat zien. Vooral de overwinning op de dood stond in hun werk centraal. Bij Vandenberg is dit klassieke beeld echter opgeladen met een universele betekenis, met een hartverscheurende empathie voor de menselijke conditie. Bij Vandenberg hebben niet alleen de beulen een erectie, maar ook, als teken van ultieme vernedering, de gemartelde.

Cloud
2014
inkjet print
100 x 150 cm
privécollectie IBASHO Gallery

Daisuke Yokota

°1983

Daisuke Yokota is een Japanse fotograaf die experimenteert met de materialiteit van een foto. Hij werkt met zowel landschappen als met modellen. Hij herfotografeert zijn beelden meermaals. Keer na keer ontwikkelt hij ze en maakt hij ze onderhevig zijn aan een evolutie. Dit zorgt ervoor dat er een afstand ontstaat tussen het originele beeld en de uiteindelijke afgewerkte print. Foto's zijn per definitie een bewijs van iets dat zich afgespeeld heeft in de werkelijkheid. Dit is dus niet zo bij Yokota. Hij gebruikt het gegeven van tijd om tot een ander beeld te komen en duwt zo de foto's weg van een klassieke lezing. Zijn foto's dwingen ons tot een diepere en abstractere manier van kijken.

Voor het werk 'Cloud' nam Yokota eerst een beeld van een zonsondergang. Dit onderwerp wordt door velen gezien als universele schoonheid. De verwondering over deze kleurrijke wolkenpartijen werd nadien vernietigd door de huid van de foto onderhevig te stellen aan een chemisch proces. Dit resulteert in een gelaagdheid waarbij foto en destructie in elkaar vervlochten zijn.

Cosmic Case
mixed media met Louis Vuitton
koffer en bom
privécollectie Antwerpen

Gregory Green

—

°1959

Gregory Green staat vooral bekend door de controverses die zijn werk vaak veroorzaakt. Sinds halverwege de jaren tachtig heeft Gregory Green kunstwerken en performances gemaakt die systemen van controle en de evolutie van individuele en collectieve empowerment verkennen. Het werk van Green beschouwt het gebruik van geweld, alternatieven voor geweld en de toegankelijkheid van informatie en technologie als vehikels voor sociale of politieke verandering. Het werk verwijst naar historische precedents en is verontrustend anticiperend op verschillende historische gebeurtenissen, zoals de tragedie van 9/11 en de Arabische lente. De provocerende werken van Green breiden de parameters uit tussen kunst en activisme, cultuur en sociaal commentaar.

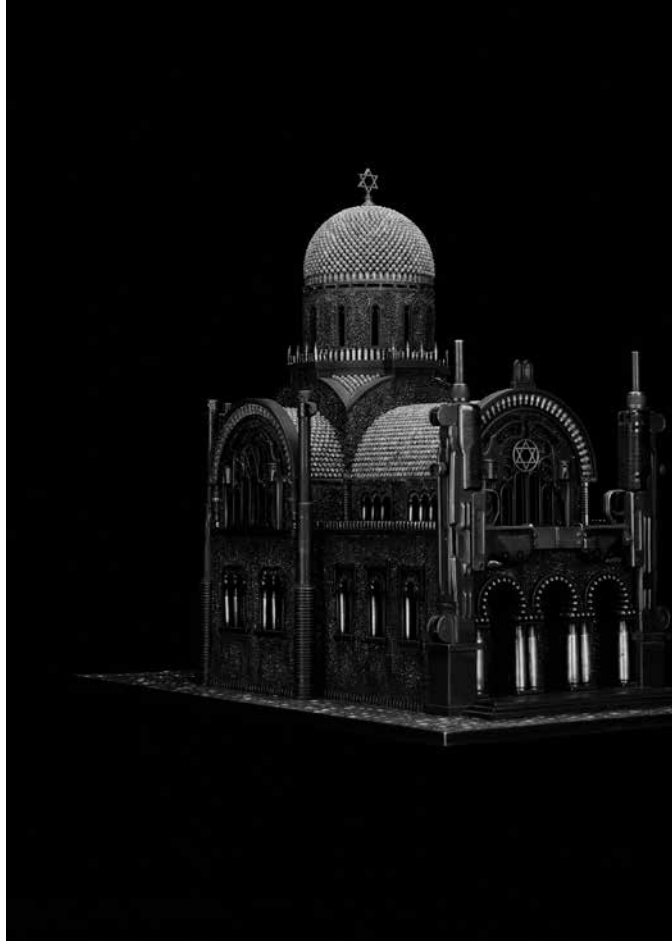
Het werk hier in 'Het Gouden Paviljoen' toont een beauty case van Louis Vuitton met een bom erin. Het is de keuze van de beauty case die hier nog voor een extra dimensie zorgt. In andere werken heeft Green bijvoorbeeld gekozen voor een bom in een mooi oud boek.

Al Farrow

°1943

Trigger finger of Santo Guerro
2012
pistolen, pistoolonderdelen, staal, kogels,
behuizingen, been
41 x 30 x 24 cm
courtesy Aerooplastics, Brussel

Met behulp van wapens en munitie creëert Al Farrow sculpturen van reliekschrijnen, kathedralen, synagogen, moskeeën, mausolea en andere plekken van devotie. Zijn opvallende samengestelde afbeeldingen van religieuze architecturale structuren worden minutieus gerealiseerd en perfect geschaald. Geweerlooptorens en koepels gebouwd met kogels dwingen de toeschouwer niet alleen om over de actualiteit vandaag na te denken, maar ook over conflicten uit onze geschiedenis.

De materiaalkeuze van de kunstenaar kan schokkend zijn. Door zijn keuze voor gebruikte vuurwapens en munitie toont Farrow de donkere kant van verschillende vormen van georganiseerde religie. Met hun verdeling van mensen in gered of veroordeeld, broeders of ongelovigen, uitverkoren of in de steek gelaten, herinneren zijn moskeeën, kathedralen en synagogen ons eraan hoe vaak geloof als rechtvaardiging voor oorlog heeft gediend.

Untitled
1989
12 gekleurde kristallen karaffen, 12 superieure witte wijnen,
12 dodelijke soorten vergif, diverse formaten
courtesy Galerie Max Weber

°1947

Leo Copers

Leo Copers heeft een uiteenlopend oeuvre van sculpturaal werk, installaties en performances. In zijn werk zien we de thematiek van gevaar, destructie en vergankelijkheid terugkeren. Hiervoor gebruikt de kunstenaar dagdagelijkse objecten die hij aanvult, verandert en isoleert. Copers stelt zijn werk met enige ironie samen. Zijn werk is gekenmerkt door een spanning die ontstaat tussen de ingreep en het herkenbare.

We zien 12 kristallen flessen met zorgvuldig uitgekozen (dure) wijnen. Copers liet een medicijnman 12 verschillende giften maken. Die werden toegevoegd aan de wijn. Het concentraat van dit vergif is zo hoog dat het je onmiddellijk doodt. Wat in eerste instantie iets banaals lijkt, zou bij nader inzien verstreckende gevolgen kunnen hebben.

Ori Gersht

—

°1967

Offering
2011
3 Chanel HD projection

Gersht maakte onder andere werk over de ervaringen van zijn eigen familie tijdens de Holocaust en over post-conflictlandschappen in Bosnië.

De relatie tussen geschiedenis, herinnering en landschap houdt Ori Gersht bezig. Kenmerkend voor Gersht is de poëtische en metaforische wijze waarop hij conflict en geweld in beeld brengt. Zijn beeldtaal is soms griezelig mooi. De kijker wordt verleid voordat hij wordt geconfronteerd met donkere en meer complexe thema's, met een dwangmatige spanning tussen schoonheid en geweld.

Dit werk, 'The Offering', toont een toreador die zich klaar maakt voor het stierengevecht. Het eigenlijke doden van de stier wordt niet in beeld gebracht. Maar het anticiperen op het doden van de stier strekt zich lang uit. Het tafereel van het klaarmaken is van een schoonheid die bol staat van spanning voor wat komt. Er zijn duidelijke linken tussen het lijden van de stier en het lijden van Christus. Ook wordt de parallel getrokken tussen de pico's van de toreador en de pijlen die het lichaam van Sint-Sebastiaan doorboorden. Er is geen hiërarchie in de film. Hoewel het gaat om een gevecht tussen mens en dier, gaat het tegelijk ook over iets dat beiden overstijgt, de dood. Door deze extra laag wordt het voor de kijker minder nodig om het onderscheid te maken tussen bloed en schoonheid.

Colofon

Dit boekje is de bezoekersgids bij de tentoonstelling 'Het Gouden Paviljoen' die van 11 maart tot en met 20 mei 2018 te zien is in de Warande in Turnhout.

Curators / Annelies Nagels en Dries Segers

Productie / Glenn Geerinck

Opbouw / Johan Bronder en Joris Ribbens

Licht / Chris Pype en Lucas Van De Walle

Affichebeeld / Dries Segers

Teksten / Annelies Nagels en Dries Segers

Onze oprechte dank gaat uit naar de kunstenaars, de bruikleengevers, de galleries en iedereen die geholpen heeft bij het tot stand komen van de tentoonstelling.

D/2018/1848/1

